

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1996, 63, 1149

Käibemaksuseadus [terviktekst]

Vastu võetud 25.08.1993
RT I 1993, 60, 847
jõustumine 01.01.1994

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.12.1993	RT I 1993, 79, 1185	01.01.1994
09.06.1994	RT I 1994, 45, 721	01.07.1994
30.06.1994	RT I 1994, 50, 847	21.07.1994
14.12.1994	RT I 1994, 94, 1609	29.12.1994
15.02.1995	RT I 1995, 26, 355	01.09.1995
22.02.1995	RT I 1995, 31, 383	01.04.1995
Terviktekst	RT I 1995, 44, 672	
28.06.1995	RT I 1995, 57, 975	01.07.1995
21.11.1995	RT I 1995, 93, 1608	01.01.1996
12.06.1996	RT I 1996, 44, 845	01.09.1996 v.a. § 28 lg 4 ja 4 ¹ – 1.07.1996; § 3 lg 1 p 6; § 12 lg 7 ja 8; § 18 lg 8; § 20; § 28 lg 4 ² , 5 ja 6 – 6.07.1996; § 5 lg 1 p 13 ja 14; § 13 lg 2 ja 3 – 1.01.1998 (jõustumine tekstis ära märgitud).
27.06.1996	RT I 1996, 51, 968	29.07.1996
15.08.1996	RT I 1996, 62, 1119	01.09.1996

Muudatusi tähistab joon vasakul veerisel, muudetud osa järel nurksulgudes on viide akti(de)le (vastuvõtmise kuupäev), millega kehtestati praegune sõnastus. Terviktekst avaldatakse 12.06.1996 seaduse § 24 alusel.

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Maksu objekt

Käibemaksuga maksustatakse käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud maksustatav käive. Käibemaksu rakendatakse lisandunud väärtuse maksuna.

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) ettevõtlus – isiku iseseisev majandustegevus, mille käigus toimub kauba või teenuse tasuline või tasuta võõrandamine. Töötamine töölepingu alusel ja avalik teenistus ei ole ettevõtlus;

[12.06.1996]

2) kaubad – vallasasjad, loomad, puisteained, vedelikud, gaasid, elektri- ja soojusenergia. Kinnisasjad, ehitised kui vallasasjad, raha ja väärtpaberid ei ole kaubad;

[14.12.1994]

3) teenused – kõik käesoleva paragrahvi punktis 2 hõlmamata, ettevõtluse korras osutatavad hüved;

[12.06.1996]

4) müüja – isik, kes võõrandab kaupu või teenuseid;

[12.06.1996]

5) isik – füüsiline ja juriidiline isik ning välismaa äriühingu filiaal Eestis;

6) import – kauba sissevedu Eesti tolliterritooriumile tolliprotseduuriga «import vabaks ringluseks», samuti renditud kauba ajutine sissevedu taasväljaveo kohustusega ning töötlemiseks väljaviidud kauba taassisveedu tolliseaduse (RT I 1993, 62, 891; 76, 1129; 1994, 30, 466; 1995, 20, 297) mõistes;
7) eksport – kauba väljavedu Eesti tolliterritooriumilt tolliprotseduuriga «eksport» tolliseaduse mõistes ning teenuse eksport käesoleva seaduse § 13 4. lõikes sätestatud tähenduses.

[12.06.1996]

§ 3. Käive

(1) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse käibeks:

- 1) kaupade või teenuste müüki ja vahetamist;
- 2) kaupade rendile andmist väljaostmiskohustusega (edaspidi *kapitalirent*);
- 3) kaupade või teenuste tasuta võõrandamist;
- 4) kaupade või teenuste tarbimist maksukohustuslase enda poolt käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud juhtudel;
- 5) kinnis- ja vallasvara tüürile või rendile andmist (edaspidi *kasutusrent*) ja piiratud asjaõiguse seadmist kinnisasjale;
- 6) kaupade mahakandmist.

(2) Kaupade ja teenuste tarbimine maksukohustuslase enda poolt loetakse käibeks järgmistel juhtudel:

- 1) kaupade andmine ja teenuste osutamine töandja poolt töövõtjale töötasu, preemia või muu väljamakse katteks, kui registreeritud maksukohustuslane on nende kaupade ja teenuste soetamisel makstud käibemaksu enda käibelt arvestatud käibemaksust maha arvanud;
- 2) käesoleva seaduse § 18 4. lõike punktides 1 ja 2 loetletud kaupade ja teenuste tarbimine maksukohustuslase poolt tema enda vajadusteks;
- 3) enda toodetud kaupade võõrandamine ja teenuste osutamine loteriivõitudeks loterii korraldaja poolt.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 2 nimetatud juhul peab rendilepingus olema sätestatud omandiõiguse üleminek kauba väljaostmisel, vastasel korral loetakse tehing kasutusrendiks.

(4) Käesoleva seaduse tähenduses ei loeta käibeks:

- 1) mitterahalisi sissemaksuid äriühingu osa- või aktsiakapitali;
- 2) kaupade omandiõiguse üleminekut tollilaos;
- 3) erastamisnimekirja kantud riigi- ja munitsipaalvara erastamist, riigivara munitsipaalomandisse andmist, kaupade andmist ja teenuste osutamist osakute eest põllumajandusreformi käigus ning kinnistusraamatusse kandmata mitmeaastaste istanduste üleandmist õigustatud subjektidele maareformi käigus;
- 4) vara üleandmist uutele ettevõtjatele äriregistrisse kandmata ettevõtete ümberkujundamisel äriseadustikus (RT I 1995, 26–28, 355; 1996, 52–54, 993) sätestatud ettevõtjateks;
- 5) debitoorse võlgnevuse müüki (faktooring);
- 6) kirjalikus lepingus ettenähtud viiviste, intresside ja leppetrahvide, samuti tekitatud kahju sissenõudmist;
- 7) vara üleandmist teisele isikule äriühingu ühinemisel, jagunemisel ja ümberkujundamisel äriseadustiku mõistes;
- 8) kauba ning kinnisasjade ja ehitiste kui vallasasjade vahetamist või parandamist garantiitähata jooksul;
- 9) ühe maksukohustuslasena registreeritud isikute omavahelist käivet.

[12.06.1996]

§ 4. Maksustatav käive

(1) Maksustatav käive käesoleva seaduse tähenduses on Eestis toodetud või Eestisse imporditud vabas ringluses olevate kaupade ja Eestis osutatud teenuste käive ning kaupade import, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud maksuvaba käive.

[12.06.1996]

(2) Maksustatavalt käibelt maksavad käibemaksu maksukohustuslased käesolevas seaduses sätestatud korras.

(3) Impordilt maksavad käibemaksu maksukohustuslased ja kõik teised Eestisse kaupu impordivad isikud tollieeskirjadega (tolliseaduse mõistes) impordimaksude tasumiseks sätestatud korras.

[12.06.1996]

§ 5. Maksuvaba käive

(1) Käibemaksuga ei maksustata rahandusministri poolt kehtestatud korras järgmiste teenuste ja kaupade käivet ning kaupade importi:

[12.06.1996]

- 1) alusharidus-, põhiharidus-, keskhariidus- ja kõrgharidus- ning täiendus- ja vabahariduskoolitus;
- 2) postimaksevahendid ja riikliku postside teenused;
- 3) Eesti Vabariigi ravikindlustusseaduse (RT 1991, 23, 272; 1992, 19, 276; RT I 1994, 23, 387) kohaselt kinnitatud ravikindlustuse terviseuuringute ja raviteenuste hinnakirjas ning tasuliste meditsiiniteenuste hinnakirjas loetletud meditsiiniteenused;

[12.06.1996]

- 4) matusetarbed ja -teenused;
5) krediidi- ja finantseerimisasutuste poolt osutatavad teenused ning kindlustusteenused;

[22.02.1995]

- 6) hasartmängude korraldamine;
7) loteriipiletid;
8) eluruumide üürileandmine ja teenuste osutamine eluruumi omanikule hoolduslepingu alusel;

[22.02.1995]

- 9) ravimid, meditsiinitarbed, ravi- ja meditsiiniagnostikavahendid vastavalt sotsiaalministri poolt kinnitatud nimekirjadele;

[12.06.1996]

- 10) ohtlike jäätmete käitlemine;
11) [kehtetu – 21.11.1995]
12) kohalikule omavalitsusele kuuluva üldkasutatava sauna teenused;

[22.02.1995]Punktid 13 ja 14 jõustuvad 1.01.1998[15.08.1996]

- 13) Eestis väljaantud ja trükitud ettetellitud ajakirjandusväljaanded;
14) Haridusministeeriumi poolt heakskiidetud põhikooli ja gümnaasiumi õpikud ja töövihikud;
15) sotsiaalteenused sotsiaalhoolekande seaduse (RT I 1995, 21, 323; 1996, 49, 953) mõistes;
16) ülikoolide ja riigiteadusasutuste riigieelarvest finantseeritav teadustegevus.

[12.06.1996]

- (1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kaupade ja teenuste eksport kuulub käibemaksuga maksustamisele. Selle lõike punktides 2, 4, 5, 10 ja 12 nimetatud kaupade ja teenuste täpse loetelu kehtestab rahandusminister.

[12.06.1996]

- (2) Kauba import füüsilise isiku poolt on käibemaksuvaba rahandusministri kehtestatud väärtuseliste ja koguseliste piirnormide ulatuses.

- (3) Välisriigi diplomaadi staatust omavate isikute, välisriigi diplomaatide ja konsulaaresinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ning valitsustevaheliste koostööprogrammide esinduste poolt, nende ametlike funktsioonide täitmiseks vajalike kaupade importi ei maksustata tingimusel, et välisriigi valitsus tagab samad õigused Eesti vastavatele isikutele ja asutustele.

[12.06.1996]

- (4) Eestis registreeritud mittetulundusühingute ja -liitude ning muude mittetulundusorganisatsioonide ja eelarveliste riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste poolt tagastamatu välisabina saadud kaupade, samuti tagastamatu välisabina ja riiklike välislaenuena saadud raha eest ostetud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga rahandusministri poolt kehtestatud tingimustel ja korras.

[22.02.1995; 12.06.1996]

- (5) Vabariigi Valitsusel on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatudle õigus kehtestada kaupade ja muu vara mittetulundusliku otstarbega impordi käibemaksuvabastusi.

[9.06.1994]

II peatükk

MAKSUKOHUSTUSLASTE REGISTREERIMINE JA NENDE KOHUSTUSED

§ 6. Maksukohustuslane

Maksukohustuslane on isik, kellel ettevõtluse tulemusel tekib maksustatav käive. Samuti käsitletakse maksukohustuslasena riigi- või kohaliku omavalitsuse asutust sellise käibe osas, millega ta konkureerib turul teiste maksukohustuslastega.

[12.06.1996]

§ 7. Maksukohustuslase registreerimine

(1) Maksukohustuslane, kelle maksustatav käive, välja arvatud import, ületab kalendriaasta algusest arvates 250 000 krooni, on kohustatud 10 kalendripäeva jooksul, arvates nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise päevast, esitama oma elu- või asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele (edaspidi *Maksuamet*) rahandusministri kehtestatud vormis avalduse enda registreerimiseks käibemaksukohustuslasena (edaspidi *registreerimine*). Äriregistrisse kandmata juriidilisest isikust maksukohustuslane lisab avaldusele oma põhikirja ja ettevõtteregistri poolt väljaantud registreerimistunnistuse, äriregistrisse kantud maksukohustuslane äriregistri poolt väljaantud registrikaardi ära kirja. Maksuamet registreerib maksukohustuslase käesolevas lõikes nimetatud maksustatava käibe tekkimise kuule järgneva kalendrikuu

esimesest päevast, välja arvatud käesoleva seaduse § 11 2. ja 3. lõikes sätestatud juhtudel. Maksukohustulase, kes esitab avalduse käesolevas lõikes ettenähtud tähtaja jooksul, kuid käesolevas lõikes nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise päevale järgneval kalendrikuul, registreerib Maksuamet avalduse esitamise kuu esimesest päevast.

[12.06.1996]

(2) Maksukohustulase, kes pärast käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimist ei ole esitanud avaldust enda registreerimiseks käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, registreerib Maksuamet maksustatava käibe tekkimise kuule järgneva kalendrikuu esimesest päevast. Maksuamet registreerib tagasiulatavalt ka maksukohustulase, kes ei esitanud tähtaegselt avaldust enda registreerimiseks käesoleva seaduse kuni 1995. aasta 1. aprillini kehtinud redaktsioonis või Eesti Vabariigi käibemaksuseaduses (RT 1991, 36, 447; 1992, 34, 440; RT I 1993, 35, 548; 60, 847) sätestatud suuruses maksustatava käibe tekkimisel, kui sellises suuruses maksustatav käibe tekkis vastava seaduse kehtimise ajal, vastavalt nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise ajal kehtinud korrale.

[22.02.1995; 12.06.1996]

(3) Maksukohustulase taotlusel registreerib Maksuamet maksukohustulase, kelle maksustatav käive, välja arvatud import, ei ületa kalendriaastal käesoleva paragrahvi 1. lõikes toodud määra, sealhulgas maksukohustulase, kellel maksustatavat käivet ei ole veel tekkinud, avalduse esitamise kuule järgneva kalendrikuu esimesest päevast. Maksukohustulane esitab enda registreerimiseks Maksuametile rahandusministri poolt kehtestatud vormis avalduse ja käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumendid.

[12.06.1996]

(4) [Kehtetu – 12.06.1996]

(5) Isik loetakse registreeritud maksukohustulaseks Maksuameti otsuses tähendatud päevast, mil tema suhtes laienevad registreeritud maksukohustulase õigused ja kohustused. Oma otsuse teatab Maksuamet maksukohustulasele kirjalikult 10 päeva jooksul avalduse saamise päevast arvates rahandusministri poolt kehtestatud vormis.

[22.02.1995; 12.06.1996]

(6) Kui Maksuamet tuvastab pärast maksukohustulase registreerimist, et maksukohustulane on esitanud taotluse enda registreerimiseks ettenähtust hiljem ning registreeritud maksukohustulase õigused ja kohustused oleksid pidanud hakkama tema suhtes kehtima enne Maksuameti otsuses näidatud kuupäeva, tühistab Maksuamet oma esialgse otsuse ja registreerib maksukohustulase uue otsusega tagasiulatavalt vastavalt käesoleva paragrahvi 2. lõikele.

(7) Paragrahvi 11 2. ja 3. lõikes nimetatud alustel registrist kustutatud maksukohustulase registreerib Maksuamet tema taotlusel uuesti pärast maksukohustulase majandustegevuse kontrollimist.

[12.06.1996]

§ 8. Mitme maksukohustulase registreerimine ühe maksukohustulasega

[12.06.1996]

Maksuametil on õigus registreerida rahandusministri poolt kehtestatud korras ja tingimustel ühe maksukohustulasega maksukohustulased, kui nende puhul esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

[9.12.1993; 12.06.1996]

1) äriühingu osad või aktsiad kuuluvad täielikult või osaliselt ühele isikule;

[12.06.1996]

2) neil on ühine juhtimine.

§ 9. Maksuameti kohustus maksukohustulase registreerimisel

Maksuamet on kohustatud registreerimisel selgitama maksukohustulasele tema kohustusi käibemaksu maksmisel.

§ 10. Registreeritud maksukohustulase kohustused

Registreeritud maksukohustulane on kohustatud:

[22.02.1995]

1) arvestama enda ettevõtluse tulemusena tekkivalt maksustatavalt käibelt käibemaksu käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud määra järgi;

[12.06.1996]

2) arvutama käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud korras tasumisele kuuluva käibemaksu summa;

3) esitama Maksuametile rahandusministri poolt kehtestatud vormis käibedeklaratsiooni;

4) tasuma käibemaksu maksustatavalt käibelt, välja arvatud impordilt, käibedeklaratsiooni esitamise tähtpäevaks ning impordilt tollieeskirjades sätestatud impordimaksude (tolliseaduse mõistes) tasumise tähtpäevaks;

[12.06.1996]

5) väljastama ning säilitama arveid käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 sätestatud tingimustel ja korras.

§ 11. Maksukohustuslase registrist kustutamine

(1) Isik, kes on olnud Maksuametis registreeritud vähemalt kaks aastat, kuid kelle maksustatav käive viimasel kalendriaastal, välja arvatud import, ei ületanud ega ületa tema arvestuste kohaselt ka jooksva kalendriaastal käesoleva seaduse § 7 1. lõikes toodud määra, võib esitada Maksuametile avalduse enda registrist kustutamiseks. Maksuamet võib maksukohustuslase registrist kustutada pärast tema majandustegevuse kontrollimist.

[22.02.1995]

(2) Maksuametil on õigus kustutada registrist isik, kelle poolt maksustamisperioodi maksustatavalt käibelt arvatud käibemaks on vähemalt kolme üksteisele järgneva maksustamisperioodi jooksul olnud väiksem tema poolt kaupade ja teenuste soetamisel makstud käibemaksu summast, kui see ei ole tingitud käibemaksu määraga 0% maksustatavast käibest.

[22.02.1995; 12.06.1996]

(3) Maksuametil on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes ei ole esitanud käibedeklaratsiooni kuue järjestikuse maksustamisperioodi kohta ja tema viimase maksustamisperioodi käibedeklaratsiooni esitamise tähtaeg on möödunud.

(4) Isik loetakse registrist kustutatuks alates Maksuameti otsuses näidatud kuupäevast.

[12.06.1996]

III peatükk MAKSUSTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 12. Maksustatav väärtus

(1) Välja arvatud käesoleva paragrahvi 2.–9. lõikes sätestatud juhtudel, on maksustatava käibe maksustatavaks väärtuseks kaupade või teenuste müügihind, millele on lisatud kõik muud kaupade või teenuste saaja poolt kaupade või teenuste müüjale maksmisele kuuluvad summad, välja arvatud käesoleva seadusega kehtestatud maks.

(2) Kapitalirendil on maksustatavaks väärtuseks maksustamisperioodil kapitalirendile andjale kapitalirendi makse osana tasutav vara väljaostumakse koos intressiga.

(3) Kasutusrendil on maksustatavaks väärtuseks maksustamisperioodil lepingu järgi tasumisele kuuluv summa.

(4) Järeelmaksuga müügil on maksustatavaks väärtuseks järeelmaksuga müüdava kauba müügihind, välja arvatud intress.

(5) Teenuse osutamisel, mis seisneb teistele isikutele kuuluvate kaupade, teenuste, kinnisasjade, ehitiste kui vallasajade, raha ja väärtpaberite müügi vahendamises, on rahandusministri poolt kehtestatud tingimustel ja korras maksustatavaks väärtuseks vahendustasu.

(6) Kaupade ja teenuste vahetamisel ja tasuta või asja harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamisel on maksustatavaks väärtuseks nende keskmine kohalik müügihind (edaspidi *turuhind*), millest on maha arvatud käesoleva seadusega kehtestatud maks. Kui Maksuamet leiab, et kauba või teenuse deklareeritud maksustatav väärtus on turuhinnast väiksem, võib Maksuamet määrata maksustatava käibe maksustatavaks väärtuseks turuhinna.

(7) Mahakantud kaupade maksustatava väärtuse määramise korra kehtestab rahandusminister.

[12.06.1996]

(8) Kaupade importimisel vabaks ringluseks ja renditud kaupade sisseveol taasväljaveo kohustusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi 8¹. ja 8². lõikes tähendatud juhud, on maksustatavaks väärtuseks kauba tolliväärtus vastavalt tolliväärtuse määramise seadusele (RT I 1995, 20, 298) koos kõigi impordimaksudega, välja arvatud käesolev maks.

(8¹) Imporditud põllumajandussaadustele ja -toodetele, millele on Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel kehtestatud miinimumhind, on väikseimaks maksustatavaks väärtuseks see miinimumhind koos kõigi impordimaksudega, välja arvatud käesolev maks.

(8²) Imporditud kasutatud mootorsõiduki väikseim maksustatav väärtus määratakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

[27.06.1996]

(9) Töötlemiseks väljaviidud kauba taassisiseveol on maksustatavaks väärtuseks töötleja poolt lisatud materjalide ja osutatud teenuste maksumus koos kauba laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskuludega kuni Eesti tollipiirini koos kõigi impordimaksudega, välja arvatud käesolev maks.

[12.06.1996]

§ 13. Maksumäär

(1) Käibemaksu määr on 18% käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud maksustatavast väärtusest, välja arvatud käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõikes sätestatu.

[12.06.1996]Lõike 2 kuni 31.12.1997 kehtiv sõnastus

(2) Käibemaksu määr on 0% järgmiste objektide puhul:

- 1) eksport;
- 2) Eestis väljaantud ja trükitud ettetellitud ajakirjandusväljaanded;
- 3) Eestis registreeritud teatrite pääsmed;

[9.12.1993]

4) Kultuuri- ja Haridusministeeriumi poolt heakskiidetud põhikooli ja gümnaasiumi õpikud ja töövihikud;
5) kaubad ja teenused, mis on müüdud Eestis registreeritud mittetulundusühingutele ja -liitudele ning muudele mittetulundusorganisatsioonidele ning eelarvelistele riigi- ja munitsipaalasutustele Vabariigi Valitsuse kinnitatud loetelusse kantud organisatsioonide poolt tagastamatu välisabina antud ja riiklike välislaenudena saadud raha eest rahandusministri poolt kehtestatud tingimustel;

[22.02.1995]

6) riikliku kontserdiasutuse ja riikliku kunstikollektiivi kontserdi pääsmed.

[22.02.1995; 21.11.1995]Lõike 2 alates 1.01.1998 kehtiv sõnastus[15.08.1996]

(2) Käibemaksu määr on 0% järgmiste objektide puhul:

- 1) kaupade ja teenuste eksport;
- 2) Eestis registreeritud teatrite pääsmed;
- 3) riikliku kontserdiasutuse ja riikliku kunstikollektiivi kontserdipääsmed.

[12.06.1996]Lõige 3 jõustub 1.01.1998[15.08.1996]

(3) Kaubad ja teenused, mis müüakse Eestis käesoleva seaduse § 5 4. lõikes nimetatud juriidilistele isikutele ja asutustele raha eest, mida need juriidilised isikud ja asutused on saanud riiklike välislaenudena ja Vabariigi Valitsuse kinnitatud loetelusse kantud organisatsioonide poolt tagastamatu välisabina, maksustatakse käibemaksu määraga 0% rahandusministri poolt kehtestatud tingimustel.

(4) Teenuse ekspordiks on:

- 1) teenuse osutamine väljaspool Eesti tolliterritooriumi;
- 2) väljaspool Eesti tolliterritooriumi kasutatavad välisriigi juriidilisele isikule Eestis osutatud teenused, mis on nimetatud rahandusministri kehtestatud loetelus;
- 3) teenuste osutamine Eesti Vabariigi välisesindustele;
- 4) riikidevahelise kauba- või reisijateveoga seotud teenused vastavalt rahandusministri kehtestatud loetelule;
- 5) turismiteenuste osutamine väljaspool Eesti tolliterritooriumi või tulumaksuseaduses (RT I 1993, 79, 1184; 1996, 9, 171; 18, 292; 26, 527) sätestatud mitteresidentidele Eesti tolliterritooriumil;
- 6) kauba või teenuse müüja ja ostja vahelise tehingu vahendamine, kui kaupa kasutatakse väljaspool Eesti tolliterritooriumi või vahendatakse teenuse ekspordi.

[12.06.1996]

§ 14. Kaupade ja teenuste ostmisel makstud käibemaksu tagastamine

[9.06.1994]

(1) Välisriigi diplomaadi staatust omavatele isikutele, välisriigi diplomaatilistele ja konsulaaresindustele ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja valitsustevaheliste koostööprogrammide esindustele tagastatakse nende poolt teatud kaupade ja teenuste ostmisel makstud käibemaks.

[12.06.1996]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kaupade ja teenuste loetelu ning käibemaksu tagastamise korra kehtestab rahandusminister.

(3) Käesoleva seaduse § 5 4. lõikes nimetatud juriidilistele isikutele ja asutustele tagastatakse nende tagastamatu välisabina antud raha eest kaupade ja teenuste ostmisel Eestis makstud käibemaks rahandusministri poolt kehtestatud tingimustel ja korras.

[9.06.1994; 12.06.1996]

(4) Vabariigi Valitsusel on õigus lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud erandkorras lubada Eestis kaupade ja teenuste ostmisel makstud käibemaksu tagastamist mitteresidentidele tingimusel, et Eesti residentidele (tulumaksuseaduse mõistes) kehtivad vastavas välisriigis samasugused käibemaksusoodustused.

[12.06.1996]

§ 15. Käibe toimumise aeg

(1) Välja arvatud käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõikes sätestatu, loetakse käibe toimumise ajaks käesolevas seaduses varaseim hetkest, mil sooritati üks alljärgnevaist toiminguid:

- 1) kauba lähetamine või ostjale kättesaadavaks tegemine või teenuse osutamine;
- 2) kauba või teenuse eest arve väljastamine;
- 3) kauba või teenuse eest maksmine;
- 4) kauba või teenuse tarbimine maksukohustuslase enda poolt käesoleva seaduse § 3 2. lõikes sätestatud juhtudel.

(2) Samale ostjale regulaarselt või pidevalt võõrandatavate kaupade ja teenuste puhul, mis on nimetatud rahandusministri poolt kehtestatud loetelus, loetakse käibe toimumise ajaks kauba lähetamise või ostjale kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise kuu.

(3) Juhul kui mõni käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1–3 nimetatud toiming oli sooritatud enne käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud kohustuste tekkimist, peab registreeritud maksukohustuslane arvestama tehingu maksustatavalt väärtuselt käibemaksu vaid juhul, kui kauba lähetamine või ostjale kättesaadavaks tegemine või teenuse osutamine toimus eelnimetatud kohustuste kehtimise ajal.

(4) Impordi puhul loetakse maksustatav käibe toimumuks kauba saabumisel Eesti tolliterritooriumile või selle vabastamisel esialgselt tolliprotseduurist, kui kaup suunatakse tolliseaduses sätestatud korras vabasse ringlusse.

(5) Kui käibe toimumise ajaks on hetk, mil toimus kauba või teenuse eest maksmine, toimub käibemaksu arvestamine rahandusministri poolt kehtestatud korras.

[12.06.1996]

§ 16. Käibe toimumise koht

Käibe toimumise koht on Eesti, kui:

- 1) kaup imporditakse Eestisse, toimetatakse saajale või tehakse talle kättesaadavaks Eestis või eksporditakse Eestist;
- 2) teenust osutava isiku ettevõtlus toimub Eestis või teenuse osutajaks on Eestis registreeritud ettevõtja või muu juriidiline isik, välja arvatud rahandusministri poolt määratud juhud.

[12.06.1996]

§ 17. Maksustamisperiood ja käibedeklaratsioon

(1) Eestis vabastatud ringluses olevate kaupade ja Eestis osutatud teenuste käibe puhul on käibemaksuga maksustamise periood kalendrikuu. Kaupade impordil toimub käibemaksuga maksustamine tollieeskirjadega impordimaksude tasumiseks sätestatud korras.

[12.06.1996]

(2) Rahandusminister võib maksukohustuslasele kehtestada kalendrikuust erineva maksustamisperioodi.

(3) Käibedeklaratsioon esitatakse maksustamisperioodile järgneva kuu 20. kuupäevaks. Kui vastavalt käesoleva paragrahvi 2. lõikele on maksukohustuslasele kehtestatud kalendrikuust erinev maksustamisperiood, määrab käibedeklaratsiooni esitamise tähtaja rahandusminister.

(4) Ühe maksukohustuslasena registreeritud isikud esitavad käibedeklaratsioonid eraldi, kuid vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt.

(5) Eelmiste maksustamisperioodide kohta esitatud käibedeklaratsioonide andmete muutmisel on registreeritud maksukohustuslane kohustatud esitama Maksuametile rahandusministri poolt kehtestatud vormis õiendi.

[12.06.1996]

§ 18. Tasumisele kuuluva maksusumma arvutamine

(1) Registreeritud maksukohustuslase poolt tasumisele kuuluv käibemaks on käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud maksumäär järgi maksustamisperioodi maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaks, millest on maha arvatud maksustamisperioodil:

- 1) teistelt registreeritud maksukohustuslastelt soetatud ning oma ettevõtluses kasutatavate kaupade ja teenuste eest tasumisele kuuluv käibemaks;
- 2) oma ettevõtluseks imporditud kaupadelt tasutud käibemaks.

(2) Kaupade ja teenuste kasutamise ettevõtluses võrdsustatakse ka kaupade ja teenuste tarbimine maksukohustuslase enda poolt käesoleva seaduse § 3 2. lõikes nimetatud juhtudel.

(3) Kui registreeritud maksukohustuslane kasutab kaupa või teenust nii ettevõtluses või sellega võrdsustatud oma tarbimises kui ka omatarbeks muudel juhtudel, kuulub vastava kauba või teenuse soetamisel makstud käibemaks mahaarvamisele rahandusministri poolt kehtestatud korras.

(4) Maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust ei arvata rahandusministri poolt kehtestatud korras maha käibemaksu, mille registreeritud maksukohustuslane on maksnud:

1) külaliste vastuvõtuks ning oma töötajate toitlustamiseks ja majutamiseks kasutatud kaupade ja teenuste eest tasumisel;

2) sõiduautode ja nende tarbeks mootorikütuse ostmisel.

(5) Ehitise soetusmaksumusse arvatavate kaupade ja teenuste soetamisel registreeritud maksukohustuslase poolt makstud käibemaks kuulub mahaarvamisele tingimusel, et ehitist ei võõrandata viie kalendriaasta jooksul selle raamatupidamises arvelevõtmise aastast arvates. Kui ehitist viie aasta jooksul võõrandatakse, teostab registreeritud maksukohustuslane selle ehitise soetusmaksumusse arvatud kaupade ja teenuste soetamisel makstud ja enda maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust mahaarvatud käibemaksu ümberarvestuse rahandusministri poolt kehtestatud korras. Võõrandamise eesmärgil ehitatava ehitise tarbeks kaupade ja teenuste soetamisel makstud käibemaksu ei ole maksukohustuslasel õigus enda maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust maha arvata.

(6) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud mahaarvamised on lubatud käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud nõuetele vastava originaalarve või impordi kaubadeklaratsiooni ja kauba importimisel käibemaksu tasumist tõendava dokumendi alusel.

(7) Käibemaks arvatakse maha maksustamisperioodil, mil kaup või teenus on kätte saadud ning kauba või teenuse müüjalt arve laekunud või käibemaks importimisel tasutud, seejuures ei loeta käibemaksu tasumiseks tollile tehtud ettemaksu. Kui kaup saadakse kätte ning käibemaks importimisel tasutakse erinevatel maksustamisperioodidel, arvatakse käibemaks maha perioodil, mil mõlemad tingimused on täidetud. Kui kauba või teenuse ostmisel Eestis saadakse kaup või teenus ning arve kauba või teenuse eest kätte erinevatel maksustamisperioodidel, arvatakse käibemaks maha maksustamisperioodil, mil kaup või teenus kätte saadakse, tingimusel, et arve kauba või teenuse eest esitatakse käesoleva seaduse § 24 7. lõikes sätestatud tähtaja jooksul. Kui viimatinimetatud juhul esitatakse arve hilinenult, arvatakse käibemaks maha maksustamisperioodil, mil saadakse kätte kauba või teenuse kohta esitatud arve.

(8) Käibemaksu mahaarvamine ei ole lubatud arve koopia või faksi teel saadud arve alusel. Samuti ei ole mahaarvamine lubatud juhul, kui kauba või teenuse maksustatav väärtus ühe tehingu kohta ületab 50 000 krooni ja selle eest tasutakse sularahas.

(9) Impordimaksude tasumisel Tolliameti poolt väljaantud tunnistust omava tollimaakleri kaudu arvatakse kaupade importimisel tasutud käibemaks maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust maha rahandusministri poolt kehtestatud korras.

(10) Kui müüjale on ostjalt raha laekunud, kuid kauba või teenuse võõrandamist tegelikult ei toimu, on müüjal lubatud tühistada käibemaksu arvestamine sellelt kaubalt või teenuselt juhul, kui ta on laekunud summa ostjale tagastanud. Kui müüja on esitanud ostjale arve, kuid kauba või teenuse võõrandamist tegelikult ei toimu, on müüjal lubatud teha käibemaksu tagasiarvestus sellelt arvelt juhul, kui arve väljakirjutamisest on möödunud kolm kuud, samuti juhul, kui ostja on teatanud kirjalikult kauba või teenuse ostmisest loobumisest.

[12.06.1996]

§ 19. Käibemaksu laekumine

(1) Käibemaks laekub riigieelarvesse.

(2) Käibemaks makstakse täiskroonides.

[12.06.1996]

§ 20. Käibemaksu tagastamine maksukohustuslasele

(1) Kui maksustamisperioodi maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaks on väiksem registreeritud maksukohustuslase poolt samal perioodil kaupade ja teenuste soetamisel makstud käibemaksu summast, jäetakse enamakstud käibemaks tema eelseisva maksustamisperioodi käibemaksu katteks. Enamakstud käibemaks tagastatakse rahandusministri kehtestatud korras maksukohustuslasele tema kirjalikul taotlusel 30 päeva jooksul maksu tasumise tähtpäevast arvates juhul, kui enamakstud käibemaks on tingitud 0%-lise määraga maksustatavast käibest.

(2) Seoses maksukohustuslase kontrollimisega Maksuameti poolt või kolmandatele isikutele tehtud ettekirjutusega maksukohustuslase esitatud dokumentide õigsuse kontrollimiseks on Maksuametil õigus kuni kontrollimise lõpetamiseni või kolmandatelt isikutelt informatsiooni saamiseni pikendada maksukohustuslasele käibemaksu tagastamise tähtaega kuni 30 päeva. Käibemaksu tagastamise tähtaja pikendamisest on Maksuamet kohustatud maksukohustuslasele kirjalikult teatama 20 päeva jooksul käibemaksu tagastamise taotluse saamisest arvates.

[12.06.1996]

§ 21. Ostmisel makstud käibemaksu osaline mahaarvamine

(1) Kui registreeritud maksukohustuslane kasutab teistelt registreeritud maksukohustuslastelt ostetud Eestis toodetud või Eestisse imporditud vabas ringluses olevaid kaupu ja Eestis osutatud teenuseid või tema poolt imporditud kaupu nii maksustamisele kuuluva kui maksuvaba käibe tarbeks, kuulub ostmisel makstud käibemaks mahaarvamisele osaliselt.

(2) Käibemaksu osalisel mahaarvamisel on sama kalendriaasta jooksul lubatud kasutada kas proportsionaalse mahaarvamise meetodit või otsearvestuse ja proportsionaalse mahaarvamise segameetodit. Kalendriaasta lõpul tehakse käibemaksu osalise mahaarvamise ümberarvestus vastavalt registreeritud maksukohustuslase maksustatava käibe suhtele tema kogu Eestis toimunud käibesse sellel kalendriaastal.

(3) Käibemaksu osalise mahaarvamise ning kalendriaasta lõpul ümberarvestuse tegemise ja selle käibedeklaratsioonis kajastamise korra kehtestab rahandusminister.

(4) Kooskõlastatult Maksuametiga on isikul lubatud aasta kestel muuta ostmisel makstud käibemaksu mahaarvamisel kasutatavat käivete suhet.

(5) Isiku ettevõtluse tarbeks põhivara soetamisel makstud ja mahaarvatud käibemaksusummat korrigeeritakse kolme aasta jooksul vastavalt põhivara tegelikule maksustatava käibe tarbeks kasutamise osatähtsusele rahandusministri poolt kehtestatud korras.

(6) Põhivara mahakandmisel, mille soetamisel makstud käibemaksu on registreeritud maksukohustuslane käesoleva seaduse § 18 1. lõike alusel oma maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust maha arvanud, on maksukohustuslane kohustatud selle põhivara jääkväärtuselt maksma käibemaksu.

[12.06.1996]

§ 22. Kasutatud kaupade müük ja oksjonimüük

(1) Kasutatud kaupade müümisel komisjonimüügi vormis maksab komisjonär käibemaksu komisjonitasult.

[22.02.1995]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud rakendatakse vaid sel puhul, kui kasutatud kaupu ei müüda partiidena ja neid müüakse uutest kaupadest eraldi.

(3) Oksjonimüügi käibelt maksab oksjoni korraldaja käibemaksu kaupade vahendamise eest saadavalt tasult.

§ 23. Enne registreerimist soetatud kaupadelt makstud käibemaksu mahaarvamine

(1) Registreeritud maksukohustuslasel, kellel on laos enne tema registreeritud maksukohustuslase õiguste ja kohustuste tekkimise päeva soetatud kaupu, millelt on makstud käibemaksu, on Maksuameti loal õigus oma maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust maha arvata nendelt kaupadelt tasutud käibemaksusummad käesoleva seaduse § 24 1. lõikes sätestatud nõuetele vastava arve või impordi kaubadeklaratsiooni alusel.

[22.02.1995]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud summade mahaarvamine toimub Maksuameti poolt määratud perioodi jooksul ning korras.

§ 24. Arved

[22.02.1995]

(1) Välja arvatud rahandusministri määratud juhtudel vastavalt käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatule, on registreeritud maksukohustuslane kohustatud kauba või teenuse võõrandamisel esitama ostjale käesoleva paragrahvi 7. lõikes nimetatud tähtaja jooksul arve, millele on märgitud:

[12.06.1996]

- 1) müüja nimi, aadress ja registreerimisnumber või isikukood;
- 2) arve number ja väljastamise kuupäev;
- 3) ostja nimi ning aadress;

[22.02.1995]

4) kauba või teenuse nimetus, kogus, hind kroonides ning kaupade ja teenuste kogumaksumus ilma käibemaksuta ja koos käibemaksuga;

[12.06.1996]

- 5) kauba või teenuse maksustatav väärtus, juhul kui see on erinev käesoleva lõike punktis 4 nimetatud hinnast;
- 6) käibemaksusumma;
- 7) kauba väljastamise või teenuse osutamise kuupäev, juhul kui see on erinev arve väljastamise kuupäevast;

8) kaupa või teenust müüva füüsilise isiku või juriidilise isiku esindaja allkiri.

(2) Rahandusministril on õigus kehtestada jaemüügi korral väljastatavatele arvetele lihtsustatud nõuded ning määrata juhtumid, mil registreeritud maksukohustuslase poolt arve esitamine ostjale ei ole kohustuslik. Ostja taotlusel on registreeritud maksukohustuslane alati kohustatud väljastama talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõuetele vastava arve.

(3) Regulaarselt osutatavate teenuste ja üleantavate kaupade puhul on registreeritud maksukohustuslasel õigus rahandusministri poolt määratud juhtudel ja korras väljastada ostjale käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõuetele vastav arve üks kord kuus.

(4) Arvel või muul dokumendil ei tohi näidata käibemaksu summat isik, kes ei ole registreeritud maksukohustuslane.

(5) Registreeritud maksukohustuslane ei tohi kauba või teenuse ostjale esitatavas arves näidata käibemaksu summat:

- 1) kaupade ja teenuse kohta, mille käivet käesoleva seaduse § 5 kohaselt ei maksustata;
- 2) tehingute kohta, mis käesoleva seaduse kohaselt ei ole käibemaksu objektiks;
- 3) müügiobjektide kohta, mis käesoleva seaduse mõistes ei ole kaubad ega teenused;
- 4) kauba või teenuse kohta, mille puhul käibemaksu määr on 0%.

(6) Kui arve või muu dokument, millel on näidatud käibemaksu summa, on väljastatud käesoleva paragrahvi 4. ja 5. lõikes sätestatud tingimuste vastaselt, on dokumendi väljastanud isik kohustatud sellele järgneva kuu 20. kuupäevaks maksma riigieelarvesse tema poolt väljastatud arvel või muul müügidokumendil näidatud käibemaksu summa, olenemata sellest, kas see muul juhul oleks kuulunud maksmisele.

[22.02.1995]

(7) Registreeritud maksukohustuslane on kohustatud esitama ostjale arve seitsme kalendripäeva jooksul, arvates kauba lähetamise või ostjale kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise päevast. Juhul kui maksukohustuslasel on õigus vastavalt käesoleva paragrahvi 3. lõikele esitada ostjale arve üks kord kuus, on ta kohustatud esitama arve hiljemalt kauba lähetamise või ostjale kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise kuule järgneva kuu 7. päeval.

[12.06.1996]

§ 25. Arvete säilitamine ning arvepidamise kord

(1) Registreeritud maksukohustuslane on kohustatud säilitama kronoloogilises järjekorras kõigi enda väljastatud arvete koopiad, kõik saadud kaupade või teenuste soetamisel käibemaksu tasumist tõendavad arved ning impordilt käibemaksu tasumist tõendavad kaubadeklaratsioonid seitsme aasta jooksul arvates nende väljastamise või saamise päevast.

(2) Rahandusminister kehtestab registreeritud maksukohustuslastele igapäevase ning igakuise arvepidamise korra.

§ 26. Tegevuse lõpetamine

(1) Registreeritud maksukohustuslase tegevuse lõpetamisel ning äriühingu ühinemisel, jagunemisel või ümberkujundamisel, samuti pankrotimenetluse käigus võõrandatavate kaupade ja teenuste käive maksustatakse käibemaksuga, välja arvatud käesoleva seaduse § 3 4. lõike punktides 4 ja 7 sätestatud juhtudel.

(2) Kui registreeritud maksukohustuslaseks olev füüsilisest isikust ettevõtja on oma tegevuse likvideerimisel võõrandanud kogu oma vara, peab ta esitama Maksuametile käibedeklaratsiooni ja tasuma ettenähtud käibemaksu. Pärast maksukohustuste täitmist kustutab Maksuamet maksukohustuslase registrist.

[12.06.1996]

IV peatükk LÕPPSÄTTED

§ 27. Varem sõlmitud lepingute alusel toimuv käive

Käesoleva seadusega kehtestatud käibemaksu rakendatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud lepingu alusel toimuva maksustatava käibe puhul, kui see toimub seaduse jõustumise päeval või pärast seda.

§ 28. Seaduse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse jõustumisel loetakse registreerituteks kõik isikud, kes on registreeritud käibemaksukohustuslastena Eesti Vabariigi käibemaksuseaduse alusel ning:

- 1) kelle maksustatav käive, välja arvatud import, oli ajavahemikul 1992. aasta 1. detsembrist kuni 1993. aasta 1. detsembrini suurem kui 130 000 krooni;
- 2) kelle ettevõtetus on kestnud vähem kui käesoleva lõike punktis 1 nimetatud periood, kuid kelle kuu keskmine maksustatav käive, välja arvatud import, oli suurem kui 12 500 krooni.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud isikutele laienevad käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud kohustused käesoleva seaduse jõustumise päevast.

(3) Kõik isikud, kes on registreeritud käibemaksukohustuslastena Eesti Vabariigi käibemaksuseaduse alusel, on kohustatud esitama käibedeklaratsiooni 1993. aasta viimase maksustamisperioodi eest 1994. aasta 20. jaanuariks ja tasuma käibemaksu selles seaduses ettenähtud korras.

(4) Kuni 1997. aasta 30. juunini on elanikkonnale, kirikutele ja kogudustele ning riigi- ja kohalikest eelarvetest finantseeritavatele asutustele ja organisatsioonidele müüdava soojusenergia käibemaksu määr 0%.

[30.06.1994; 28.06.1995; 12.06.1996]

(4¹) Kuni 1997. aasta 30. juunini on elanikkonnale müüdava küttureurba, briketi, kivisöe ja küttepuidu käibemaksu määr 0%.

[22.02.1995; 12.06.1996]

(4²) Maaüldpangalt saadud taastamislaenu ja Jaapani Ekspordi-Importipangalt saadud taastamislaenu arvel Rahandusministeeriumiga sõlmitud lepingute nr 5-8-93 29. detsembrist 1993, nr 1-11-94 19. septembrist 1994 ja nr 5-10-94 9. maist 1994 järgi Eesti Agrovarustuse RAS poolt põllumajanduse vajadusteks imporditud kaupade esmamüük on käibemaksuvaba.

[12.06.1996]

(5) Kauba või teenuse eksport tõendatakse rahandusministri poolt kehtestatud korras. Kauba ekspordi tõendamisel on seejuures aluseks ekspordi kaubadeklaratsioon vastavate tollitemplitega või impordi kaubadeklaratsioon vastavate tollitemplitega, kui kaup on paigutatud tollilattu ekspordi ootele.

(6) Tolliametil ja Maksuametil on õigus lugeda kauba impordi toimumise tõendiks vastava kauba väljaveo registreerimise olemasolu selle riigi tollis, kust kaup pidi Eestisse vahetult saabuma, ning kauba ekspordi või taasväljaveo mittetoimumise tõendiks sisseveo registreerimise puudumist selle riigi tollis, kuhu kaup pidi Eestist vahetult saadetama.

[12.06.1996]

§ 29. Varasema õigusakti kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks Eesti Vabariigi käibemaksuseadus.

§ 30. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1994. aasta 1. jaanuarist.